

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000999

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пушкарьов Євгеній Костянтинович

2. Yevhenii K. Pushkarov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 15-04-2026

Спеціальність за освітою: фізичне виховання

Місце роботи здобувача: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12107

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.01

Тема дисертації:

1. Правовий захист праці спортсменів
2. Legal protection of athletes' labor

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню правового захисту праці спортсменів в Україні, що базується на поглибленому вивченні національного законодавства, національної судової практики, міжнародних стандартів, зокрема конвенцій Ради Європи, рішень Спортивного арбітражного суду, а також зарубіжного досвіду правового регулювання трудових відносин у сфері професійного спорту (Італія, Франція, ФРН, Чехія та ін.). Автор підтверджує, що спорт як інституційна форма діяльності має визначатись через комплекс суспільних відносин, спрямованих на досягнення високих спортивних результатів. Такі відносини функціонують у правовому полі, де міжнародні нормативно-правові акти взаємодіють з національними нормативно-правовими актами, внутрішніми нормативно-правовими актами спортивних організацій, а також разом з етичними нормами, що сформувались у процесі історичного становлення спорту. Одними з обов'язкових ознак професійного спорту є періодичність спортивних змагань (сезонність

проведення підготовки до спортивних змагань та безпосередньо спортивних змагань) та глибока спеціалізація кожного учасника професійного спорту, що відмежовує професійний спорт від аматорського спорту. Професійним спортсменом у цій системі є суб'єкт, який укладає трудовий договір із спортивною організацією, трансформуючи власний фізичний потенціал в основу власної професійної діяльності. Його статус характеризується регулярною участю у спортивних змаганнях, інтеграцією в структуру спортивних організацій щодо дотримання їхніх внутрішніх нормативно-правових актів та отриманням винагороди за власну діяльність. Автор зазначає, що наразі професійні спортсмени часто стикаються з проблемами, які стосуються дискримінації у виплатах заробітної плати та преміальних винагород, переведення спортсменів у межах одного спортивного клубу, компенсації спортивній організації при розірванні трудового договору за ініціативою спортсмена, складними особливостями нормативного регулювання трудових відносин у професійному спорті. Відповідно до здійсненого комплексного аналізу автором зроблено висновок, що професійна спортивна діяльність за своєю онтологічною сутністю визначається двома ключовими системоутворюючими ознаками. По-перше, це конкурентна природа спортивної діяльності, оскільки безпосередньо сама інституційна основа професійного спорту полягає в його змагальній сутності. Робота атлета полягає у поєднанні циклу підготовки та безпосередньої участі у змаганнях. Конкурентний елемент становить видову відмінність трудової функції спортсменів від інших форм трудової діяльності. По-друге, це комерціалізована природа зайнятості атлета, адже професійний спорт функціонує як основний вид оплачуваної діяльності, де винагорода за тренувальні процеси та змагальні виступи формує первинне джерело доходу атлета. І взагалі сам по собі професійний спорт, відповідно до дефініції, визначеній у ч. 1 ст. 38 ЗУ № 3808-ХІІ, є комерційним напрямом діяльності. Підкреслено, що у порівнянні з іншими категоріями найманих працівників, професійні спортсмени здійснюють свою діяльність в умовах підвищених регламентаційних вимог. Особливість трудової функції атлетів виявляється через специфічну структуру їхньої професійної діяльності. Домінуюча частка робочого періоду спортсмена зосереджується на підготовчих заходах до змагальної діяльності, включаючи інтенсивні тренувальні підготовки, відновлювальні процедури та психологічну підготовку. Безпосередня участь у спортивних змаганнях займає значно меншу частину трудового часу атлета. Дослідження НПА щодо професійного спорту демонструють існування цілісної системи вимог до змісту трудової функції атлетів, які характеризуються універсальністю щодо різноманітних спортивних дисциплін. Зазначені вимоги формують багатоаспектну структуру професійних обов'язків, що охоплюють широкий діапазон функціональних обов'язків, що входять до трудової функції спортсменів. Зазначено, що наявна в Україні модель регулювання оплати праці в професійному спорті потребує кардинального реформування. Пріоритетними завданнями є створення уніфікованих методологій оцінки персонального внеску атлетів та тренерів, законодавче закріплення договірних процедур визначення критеріїв преміювання та запровадження прозорих алгоритмів матеріального стимулювання для спортсменів. Нормативне забезпечення принципу безпосереднього зв'язку між винагородою та індивідуальними спортивними здобутками, професійною відповідальністю сформує більш врівноважену систему, що враховуватиме законні інтереси всіх учасників спортивно-правових відносин.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the legal protection of the labor of professional athletes in Ukraine. The study is based on an in-depth analysis of national legislation, national judicial practice, international standards, in particular the conventions of the Council of Europe, decisions of the Court of Arbitration for Sport, as well as foreign experience in the legal regulation of labor relations in the field of professional sports (Italy, France, Germany, the Czech Republic and others). The author confirms that professional sports as an institutional form of activity should be determined through a complex of social relations aimed at achieving high sports results. Such relations function in the legal field, where international regulatory legal acts interact with national regulatory legal acts, internal regulatory legal acts of sports organizations, as well as together with ethical norms that have been formed in the process of the historical formation of sports. One of the mandatory features of professional sports is the periodicity of sports competitions (seasonality of training for sports competitions and sports competitions themselves) and the deep specialization of each participant in professional sports, which distinguishes professional sports from amateur sports. A professional athlete in this

system is a subject who concludes an employment agreement with a sports organization, transforming his own physical potential into the basis of his own professional activity. His status is characterized by regular participation in sports competitions, integration into the structure of sports organizations in terms of compliance with their internal regulatory legal acts and receiving remuneration for his own activities. The author notes that currently professional athletes often face problems related to discrimination in the payment of salary and bonuses, the transfer of athletes within the same sports club, compensation to the sports organization in the event of termination of the employment agreement at the initiative of the athlete, and the complex features of the regulatory regulation of labor relations in professional sports. According to the comprehensive analysis carried out by the author, the conclusion is that professional sports activity, in its ontological essence, is determined by two key system-forming features. First, it is the competitive nature of sports activity, since the very institutional basis of professional sports lies in its competitive essence. The athlete's work consists of combining the training cycle and direct participation in competitions. The competitive element constitutes a specific difference between the labor function of athletes and other forms of labor activity. Second, it is the commercialized nature of the athlete's employment, because professional sports function as the main type of paid activity, where remuneration for training processes and competitive performances forms the primary source of income for the athlete. And in general, professional sports themselves, in accordance with the definition specified in Part 1 of Article 38 of the Law of Ukraine "On Physical Culture and Sports", are a commercial activity. It is emphasized that, in comparison with other categories of employees, professional athletes carry out their activities under conditions of increased regulatory requirements. The peculiarity of the labor function of athletes is manifested through the specific structure of their professional activity. The dominant share of the athlete's working period is focused on preparatory measures for competitive activity, including intensive training, recovery procedures and psychological preparation. Direct participation in sports competitions takes up a much smaller part of the athlete's working time. Studies of regulatory legal acts on professional sports demonstrate the existence of a holistic system of requirements for the content of the labor function of athletes, which are characterized by universality in various sports disciplines. These requirements form a multifaceted structure of professional duties, covering a wide range of functional duties included in the labor function of athletes. It is noted that the current model of wage regulation in professional sports in Ukraine requires radical reform. The priority tasks are the creation of unified methodologies for assessing the personal contribution of athletes and coaches, the legislative consolidation of contractual procedures for determining the criteria for awarding bonuses and the introduction of transparent algorithms for material incentives for athletes. Regulatory support for the principle of a direct connection between remuneration and individual sports achievements, professional responsibility will form a more balanced system that will take into account the legitimate interests of all participants in sports-legal relations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Пушкарьов Є. К. Професійний спорт як особливий різновид трудової діяльності: нормативно-правове регулювання. Соціальне право. // Б. 2023. № 4. С. 65–71.
- 2. Пушкарьов Є. К. Особливості правового статусу спортсменів як суб'єктів трудового права. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія "Право". // Б. 2024. Вип. 84. Ч. 2. С. 131–136.

- 3. Пушкарьов Є. К. До питання юридичних гарантій захисту прав спортсменів у сфері праці. Соціальне право. // Б. 2024. № 2. С. 126–132.
- 4. Пушкарьов Є. К. Трудовий контракт спортсмена: проблемні питання та перспективи їх вирішення. Аналітично-порівняльне правознавство. // Б. 2024. № 5. С. 385–389.
- 5. Пушкарьов Є. К. Щодо правового регулювання трудових відносин спортсменів. Соціально-правова політика України в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови: матеріали Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Київ, 10 листопада 2023 р.) / за ред. Д.І. Сірохи, С.М. Черноус, І.С. Сахарук. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. С. 296–298.
- 6. Пушкарьов Є. К. Трудова функція спортсмена – обов'язкова умова трудового контракту. Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 19 квіт. 2024) / Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 443–448.
- 7. Пушкарьов Є. К. Щодо права на судовий захист спортсмена як суб'єкта трудових відносин. Актуальні проблеми трудового права та права соціального забезпечення : тези доп. та наук. повідомл. учасників XIV Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 220-річчю Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого (м. Харків, 11 жовт. 2024 р.) / за ред. О. Г. Середи. Харків, 2024. С. 572–576.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000960

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Олена Євгенівна

2. Olena Y. Lutsenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9357-8546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевердіна Вікторія Ігорівна
2. Viktoriia I. Sheverdina

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0009-0002-7948-1451**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України**Код за ЄДРПОУ:** 25858474**Місцезнаходження:** вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство юстиції України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Заборовський Віктор Вікторович
2. Viktor V. Zaborovskyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5845-7535**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"**Код за ЄДРПОУ:** 02070832**Місцезнаходження:** вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сільченко Сергій Олександрович
2. Serhii O. Silchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3436-3021**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романенко Людмила Віталіївна

2. Liudmyla V. Romanenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1732-0214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Середа Олена Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Середа Олена Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна